

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Σειρ. IV, 83/1968

^{Α!}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / Ιούνιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις)... Χ.Ο.Χ.Ν.Η......
(παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας Τ.Ρ.Ι.Χ.Ο.Π.Ι.Δ.Ο.Σ
Νομοῦ ... Α.Ι.Τ.Ο.Π. - Ν.Ι.Α.Σ......
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ΚΟΡΑΞΕΙΔΗΣ
Κ.Ο.Π. - Ν.Ο.Σ...... ἐπάγγελμα .. Δ.Ι.Δ.Α.Σ.Κ.Α.Π.Ο.Σ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Χ.Ο.Χ.Ν.Η.... - Τ.Ρ.Ι.Χ.Ο.Π.Ι.Δ.Ο.Σ
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... ἔν.... ἔτος....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κ.Ο.Υ.Ρ.Υ.Η.Σ.... Κ.Ε.Ν. - Ν.Ο.Σ
.....
ἡλικία... 76... γραμματικαὶ γνώσεις Δημοτικῆς... Ἐχθραίου
..... τόπος καταγωγῆς .. Κ.Ε.Ν.Η.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προαρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Δ.Ε.Ν.... Σ.Φ.Α.Ρ.Χ.Ο.Υ.... Χ.Ω.Ρ.Ι.Σ.Τ.ΑΙ
ΠΕΡΙΟΧΑΙ ΔΙΑ... ΣΠΟΡΑΝ... καὶ ΒΟΣΚΗΝ...
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ..... ἴσ......
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ε.Ι.Σ.... ΖΟΥΝ... Χ.Ω.Ρ.Ι.Σ.Τ.ΑΙ.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Ο.Π.Α.Τ.Η.Ρ.... Δ.Ι.Ε.Ν.Ε.Ι.Μ.Ε.... Τ.Η.Ν.... ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΝ... ΖΟΥ
ΑΙ.Σ.... ΖΑ... ΦΑΙ.Δ.Ι.Α.... Ξ.Φ.... Θ.Ο.Α.Ν.... ΖΑ.ΖΑ.... Σ.Α.Υ.Θ.Α.Ν.,
Χ.Ω.Ρ.Ι.Σ.Τ.ΑΙ... ἔσιν οὕτοι Σ.Ο.Υ.Θ.Α.Ν.... Θ.Λ.Ο.Ι... ΜΑ.Σ.Ι.
Θ.Α.Ν... ΜΙΑΝ... Ο.Ι.Κ.Ο.Γ.Ε.Ν.Ε.Ι.Α., Ζ.Ο.Τ.Ε.... ΖΑ... Τ.Ε.Ζ.Ε.Ν.Α
Τ.Η.Ν.... Δ.Ι.Ε.Ν.Ε.Ι.Μ.Ο.Ν... Μ.Ε.ΤΑ... Τ.Ο.Ν... ΘΑ.ΝΑ.Τ.Ο.Ν... Ζ.Ο.
Ω.Α.Τ.Η.Ρ.Ο.Σ... Ζ.Ω.Ν....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμίας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μόνον... εἰς... ζωϊκὴν... ζωοτροφῶν...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1945

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὰ σιδηροῦν ἄροτρα... ἔχρησιν ὡς ἡθιγὰ ὡρῶσαν τὸ 1945. Γεωργικαὶ μηχαναὶ δὲν χρησιμοποιοῦνται καθ' ἑαυτὰς ἀλλ' ἐν συνδυασμῶν.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χρησιμοποιεῖται μονόφτερο. Σιδηρὸν ἄροτρον. Τὰ ἀροτρήματα εἰσὶν αἰῶνα.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1 χειρὸς ἄξονα 4. ὀξὺς 3 ἀροτρήματα 10 καλὸν σιμ

2..... 5. βάθρα 8.....

3..... 6..... 9. καλὸν σιμ

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;). Δὲν χρησιμοποιεῖται

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Δὲν χρησιμοποιεῖται.

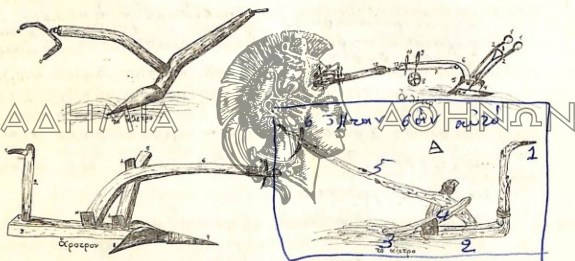
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *δ.ε.ν. χειρ. μο. φοι. εἰ. ζ.α.ι.*

5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ. *Α.ε.ν. χ.ρ.ε.δ.ι.μ.ο.φο.εἰ.ζ.α.ι.* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

Ὁ μαθ. ἐ.ν. α.ς. ἐ.ρ.τ.ι.θ.χ.ν.ε. τὰ διω. ζ.α.ι.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξάρτημάτων αὐτοῦ.

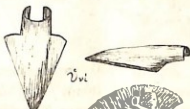
1. <i>χειρ.α.θ.α.</i> .....6. <i>κ.χ.ε.δ.ι.</i> .....11. ....
2. <i>οἰ.α.ε.ρ.α.ω.δ.α.</i> .....7. ....12. ....
3. <i>ε.ν.ι.</i> .....8. ....13. ....
4. <i>ε.α.θ.α.ι.</i> .....9. ....14. ....
5. <i>ε.α.θ.α.ι.</i> .....10. ....15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἡ. 20. . . . . γι. αἰ. δ. . . . . μορ. φ. ἡ. δ. . . . .

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Σ. αἰ. . . . . ἡ. δ.

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἡ. αἰ. . . . . ἡ. δ.

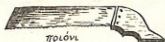
ἦτο καὶ εἶναι κατασκευασμένη ἐκ

χειρὸν

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.) . . . . .

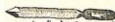
σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ

πριόνι

ἀρίδα

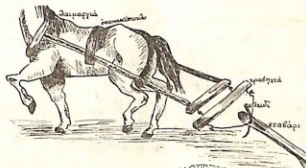

ρινι ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον). 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. Παλαιότερον... εἰς τὸν τόπον
ἐξ ἄνδρος... μὲν... εἰς τὸν τόπον... εἰς τὸν τόπον...
ἐξ ἄνδρος... μὲν... εἰς τὸν τόπον... εἰς τὸν τόπον...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ..

.. Β. γ. ε. ς. ... ε. η. ι. κ. λ. μ. ν. ζ. ...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.. Β. γ. ε. ς. ... ε. η. ι. κ. λ. μ. ν. ζ. ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσιμα ἢ φωτογραφία).

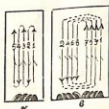
Μ. ε. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ...
ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ...
ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ... ε. ς. ς. ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

καὶ με τοὺς δύο τρόπους.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἄκομη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

ἐγὼ ν.ε. τοὺς δύο τρόπους εἰς τὴν λωρίδα.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Ναί.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

ἐγὼ ν.ε. καὶ με τὸν ἀροτρον.....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

καθ' ἑξῆς.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ...*ἐ.λ. ο.γ.α.ζ.α. ... δι.μη.ζ.ρ.ι.α.ζ.α. ...*.....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *... ἐ.λ. ο.γ.α.ζ.α. ... δι.ο. φ.ο.ρ.έ.ι. μ.ε.τ.ά. ... τ.ί.λ. ... φ.ρ.ω.τ.ε.λ. ... φ.ρ.α.χ.έ.ι. ...*
... ἐ.λ. ἐ.λ.ο.γ.α.ζ.α. ... δι.έ. τ.ά. ... φ.ρ.ω.τ.α. ... ὀ.ρ.γ.η.μ.α. ...
... τ.ά. ... δι.ε.ύ.ζ.ε.ρ.ο. ... δι.β.ό.λ.ι.σ.μ.α. ....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... ὀ.ρ.γ.η.μ.α.ζ.α. ... φ.ρ.ι.ε.δ.ῶ.τ.ε.ρ.ε.ι. ... φ.ρ.α.χ.έ.ι. ...
... τ.ά. ... ἐ.λ. ... φ.ρ.ω.τ.α.ζ.α. ... ζ.ε.λ. ... ζ.ε.φ.ρ.ε.ι.λ. ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

... Ἀ.ν.ά.ρ.η.μ.α. ... μ.έ. τ.ά.ν. ... ὀ.ρ.γ.η.μ.α. ... Ἀ.ρ.ο. ... 1. - 3. ... ἐ.λ. ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *... ἐ.λ. ο.γ.α.ζ.α. ... 2-3 ὀργώματα ... τ.ά. φ.ρ.ω.τ.α.ζ.α. ...*
... ὀ.ρ.γ.η.μ.α.ζ.α. ... φ.ρ.ω.τ.α.ζ.α. ... φ.ρ.ω.τ.α.ζ.α. ...
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν; Ἀνοίξι ν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *... Τ.ο. ... δι. ... ἐ.λ. ...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

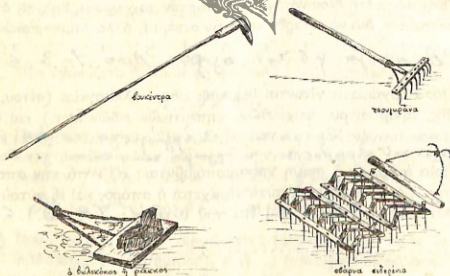
Μ.Ε...^ΕΥ.Α...^ΕΙ.Ε.Γ.Ρ.Α.Υ.Ι...^ΕΑ.Υ...^ΕΕ.Ε.Ε.Σ.Α.Ι.
Σ.Υ.Ε.Σ.Ρ.Α.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..^ΕΙ.Υ.Ε.Σ.Α.Ι...^ΕΕ.Β.Ε.Ι.Ρ.Υ.Ι.Θ.Μ.Α.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ε.Ι.Υ.Ε.Σ.Α.Ι...^ΕΕ...^ΕΕ.Β.Ε.Ι.Ρ.Υ.Ι.Θ.Μ.Α.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Χρ.η.ε.ι.μ.ο.κ.ο.ι.θ.ῶ.κ.α.ι... μ.ε.μ.ο.ί.τ.α.ε.α.μ.ή.φ.ι.α.μ.ο.ί.
 π.α.ε.μ.α.δ.ε.ε... π.α.ι... τ.ε.ο.υ.γ.μ.ρ.α.ι.ν.ε.ε...
 .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

μ.ο.ν.ο... ε... ε.ω.ο.ρ.ε.ύ.ε... ω.ο.ύ... ε.ω.ε.ρ.ν.ε.ι...
 .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους

Τ.α... ω.α.τ.ι.δ.ν.ι.ε.α.ι... γ.α.ε... ε.α.π.ε.α.μ.ο.ί.
 π.α.ι... π.α.ι... γ.α.ε.ε.γ.α... τ.α.ο.ι.ν.υ.δ.ρ.α... γ.ε.α...
 π.ί.ε.φ.α.μ.ι.ε.ε... π.α.ι... π.α.ι... ρ.ε.β.ύ.θ.ι.α...
 .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τ.α... ω.α.τ.ι.δ.ν.ι.ε.α.ι...
 .....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρᾶσιες (βραγιές) καὶ ἄλλως

ε.φ.ο.τ.ε.ύ.ο.η.ο... ε.ί.ε... ο.ω... γ.α.μ.ι.α.ι...
 .....

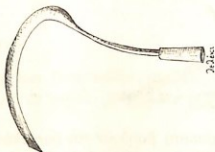
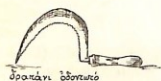
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α.' Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Μέ... δ.δ.ο.κ.ε.α.δ.α... δ.ρ.ε.π.άν.ι. ....

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

Δ.έ.ν... δ.ο.κ.ε.α.δ.α... δ.ρ.ε.π.άν.ι. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τρόφην τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.έ. ζ.ε.ρ.ε.α.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

Μ.έ... δ.δ.ο.κ.ε.α.δ.α... δ.ρ.ε.π.άν.ι. ....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

Μ.έ... δ.δ.ο.κ.ε.α.δ.α... δ.ρ.ε.π.άν.ι. ....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) *Ἐ. Ὁ... Ἐ. ἰ. Ἐ. ἡ. ρ. α. υ. ρ. γ. δ. ε. ζ.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς
χειρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *Ἐ. Ὁ... χ. ι.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ. *Ἐ. Ὁ... 0, 20 - 0, 30 μ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐ. Ὁ... Ἐ. ἰ. Ἐ. ἡ. ρ. α. υ. ρ. γ. δ. ε. ζ.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραχμίδες,
πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι γὰρ θεριστοὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; *Ὁ. ἰ. ... ἰ. ὁ. ρ. ι. ... οἰ. ... Ἐ. Ἐ. ρ. ι. Ἐ. ζ. α. ι.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Π. Ὁ... ρ. α. ζ. ι. ἰ.
Ὁ. ἰ. Ἐ. ὁ. ρ. ι. ... Ἐ. ἰ. ... Ἐ. ἰ. Ἐ. ἡ. ρ. α. υ. ρ. γ. δ. ε. ζ. ι.
Ἐ. ὁ. ρ. ι. Ἐ. ζ. α. ι. ... Ἐ. ὁ. ρ. ι. ... Ἐ. ἰ. Ἐ. ἡ. ρ. α. υ. ρ. γ. δ. ε. ζ. ι.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Περίαι... Δ.ε.μ.α.τ.α*.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τρόπον καὶ ποῖον ; *Καὶ ο.ε. ἄνδρ. εἰ
τεν. ο.ε. ... γυναικ. εἰ ... Δ.ε.ν. ... ἡ.ρ.χ.σ.ε.σ.ο
ἀ.ε.ε. ... Δ.ε.ν. ... μ.ε.ρ.ο.ε.*.....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐ. δ. ἰ. δ. ε. ζ. ο. , ...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ὁ. ζ. α. ν. ἡ. ζ. ο. ... γ. ε. γ. α. γ. η. ... ω. α. ρ. ε. α. ... κ. α. ἰ. ...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ γάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. Ἐ. μ. ε. κ. ε. ... α. δ. ε. ρ. ε. ζ. α. ν. ... π. ... γ. ... η. ... ζ. ο. ...

ε. ζ. α. γ. ν. , ζ. α. ὁ. α. ε. τ. ο. ν. ... θ. α. ἰ. ... ε. ζ. ο. θ. α. ν. ...
 α. ρ. γ. ο. τ. ε. ρ. α. ... ω. α. γ. ν. ... θ. α. θ. ἰ. α. ἰ. , γ. μ. α. ἰ. ...
 γ. α. ἰ. ... α. ἰ. ε. δ. α. ν. ν. ... τ. α. ἰ. ... δ. ε. μ. α. τ. κ. ... μ. ε. ...
 α. ὦ. ζ. ο. ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

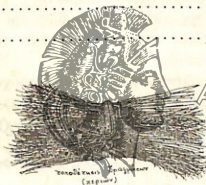
μ. ε. ζ. α. ν. ... ζ. ο. ... ε. ζ. ο. ἰ. ...
 τ. α. ἰ. ... θ. ε. ρ. ἰ. α. μ. α. ἰ. ... ε. ζ. ο. μ. ἰ. ἰ. α. ν. ... τ. α. ἰ. ...
 α. ἰ. γ. ρ. α. ἰ. ...

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐξήνετο... ἐξήνετο... ἐξήνετο...
 καὶ... ἐξήνετο... ἐξήνετο...

.....
 .....
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ἐξήνετο... ἐξήνετο... ἐξήνετο...
 καὶ... ἐξήνετο... ἐξήνετο...

.....
 .....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἐξήνετο 7862

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Τὸν Ἀπρίλιον*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μὲ σκαπάνην

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

*Ἐσυνθίετο... ὁ σανός... τριφύλλι, βίκον...
...ὁ... βίκον... φυτόν... ἔπειτα... ξήρανσις...
...ἐν... ξηρῇ...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *Μὲ δρέπανον*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ?ε.χ. ! ν. α. ν. α... μ. έ. α. χ. έ. ρ. ι. θ

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

ε. ? ε. α. ν. α... ε. χ. ! ν. ι. α.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τίνος τόπου λέγεται: θεμνοστάσι, θεμνονιά, θεμνονιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σκόρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

α. έ. χ. ε. τ. α. ν. ι. α. ... το. α. ο. θ. ε. τ. ο. υ. κ. α. ν. α. ... δ. α. ο. ρ. α. ι. α. ι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι; ....

α. ν. έ. α. ν. α. ν. α... χ. ! ν. ε. τ. α. ι. α. ... ε. ? ε. α. ν. α... ε. χ. ! ν. ι. α.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

ε. α. ν. α. ν. α... ε. ? ε. α. ν. α... ὑ. φ. α. ο. α. ... δ. ι. α. ν. α... ε. χ. ! ν. ι. α.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..ε.ι.ι...μ.ι.ι.ι...μ.ι.ι.ι...ο.ι.ι.ι...ε.ι.ι...
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

..Τ.ο.ο...ο.ι.ι.ι...ο.ι.ι.ι...ε.ι.ι...ε.ι.ι...Α.ι.ι.ι...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

..ο.ι.ι.ι...μ.ι.ι.ι...μ.ι.ι.ι...ε.ι.ι...ε.ι.ι...

..ε.ι.ι...ε.ι.ι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνα : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) .....

..Τ.ο.ο...μ.ι.ι.ι...μ.ι.ι.ι...ε.ι.ι...ε.ι.ι...

..μ.ι.ι...ε.ι.ι...ε.ι.ι...ε.ι.ι...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμού γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ...

..Τ.ο.ο...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Βάξουν... ζῶν... δὲ... γὰρ... ὅρθη... ..

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). *Διὰ ζῶων.*

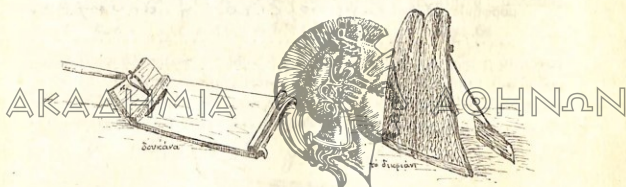
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἐξ... ..

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ἡ τοῦ δ. ε. μένο
 μ. ε. ... ε. ν. α. ... ε. χ. ο. ι. ν. ι. ... α. ο. υ. ... α. κ. α. θ. ω. σ. ... α. ρ. ι. φ. ε. ρ. ο. ζ. α. ν
 ζ. α. ... ζ. ω. α. ... ζ. α. ο. ε. ρ. ... ζ. υ. ρ. ι. γ. ο. ζ. α. ν. ... α. κ. α. ζ. ε. τ. κ. ρ. φ. γ. ο. ζ. α. ν
 . α. ο. ο. ... τ. ο. ν. ... σ. ζ. ω. ρ. ο. ... ζ. α. ο. ... α. ρ. ω. ν. ι. ο. ο. ... α. ε. τ. ε. ι.
 ζ. α. ... ζ. ω. α. ... μ. ι. α. ... α. η. γ. ε. ι. α. ζ. ε. ... ζ. α. ο. ... μ. ι. α. ... α. ω. σ. μ. α. ρ. υ. ν. ο. ζ. α. ν
 α. ω. σ. μ. α. ρ. υ. ν. ο. ζ. α. ν ... α. η. γ. ε. ι. α. ζ. ε. ... α. ρ. ω. ν. ι. ο. ο. ... α. ε. τ. ε. ι.

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκᾶνα, δικριάνη,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα ; Μήπως π. χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ. ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; .....

... α. ε. ν. ... ε. ω. η. ρ. χ. ε. ... τ. ε. τ. ο. ι. α. ... α. ρ. ω. ν. ι. ο. ο. ... α. ε. τ. ε. ι.
 . μ. η. χ. α. ν. η. μ. α. ....
 .....
 .....
 .....

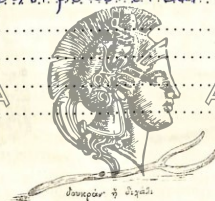
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

ἀρχίζει... μ.ε... τὴν... ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου
καὶ... σταματᾷ... τὴν δύειν αὐτοῦ.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται... ἢ... δουκράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους ;

Νοὺ

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

εἶχε... ἔνα... ἀπὸ... ξύλο.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Δὲν γέρει ἐῖδιζόν ὄνομα

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ΔΕΥ. ΦΕΡΕΙ ΣΙΔΕΡΩΝ ΟΝΟΜΑ.....

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ίδια του ζώα ή υπάρχον (ή υπάρχον αλόγη) ειδικά άλωνιστάι (εν Αιτωλία: βαλμοδες, δηλ. τροπάρηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και αγωγιστάι), οι οποίοι έχουν βοδία ή αλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμόν .....

15.05.2020

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

[illegible]

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

Εξελίχεται με τον χρόνο ή δραστηριότητα
Εξελίσσεται με τον χρόνο από τον χρόνο

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Κ. α.!*... *ε. ρ. α.*... *δ. β. ο.*.....

κόπανοι στρουθιάς

ξύλο κομμένον διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ ὑμητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *ε. χ. α.!*... *ε. ρ. α.*... *μ. ε. ρ. α.*... *τ. β. ο.*.....
δ. β. ο. ε. ρ. α.!.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ; ^{50x1}
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ..... ^{50x1}.....

β'. Δίχνησμα

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Εἰς σωρόν.*

Δ. ἐ. ν. καρφώνεται. τ. ἰ. Δ. ἐ. ν. ῥέχεται.
τ. ἰ. ῥέχεται.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Μ. ἐ. θρινάκι.*

καὶ μ. ἐ. φτυέται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ὁ ἀνδρᾶς.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

λέγονται. κ. ἐ. ῥέχεται. τ. ἰ. ῥέχεται.
ῥέχεται. τ. ἰ. ῥέχεται.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Μ. ἔ. ζ. ν. ἰ. ο. ρ. ε. ω.*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ; .....

.. Μ. ἔ. ζ. ε. β. κ. ν. α. καὶ γ. ἔ. β. κ. ο. ὤ. τ. ε.

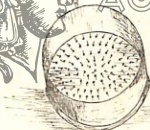
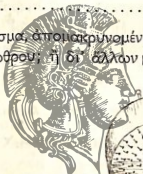
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀποκαρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

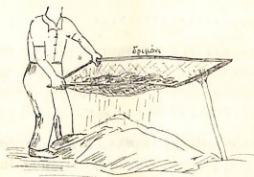
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλίο δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀριλέρο

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

- 7) "Οταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μεζέει τ.φ. π.έ... 20.
 γ. 2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.
 π. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
 π. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

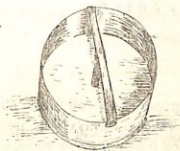
- 8) "Αλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. .... Δ.ε.ν... 5. 10. 15. 20. 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.

.....
 .....
 .....
 .....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δε και ίχνο-
γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εικόνας).

ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΞΟ
ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΞΟ... ΦΑΡΟΣ... ΟΙ... ΔΕΜΑΤΙΣ...
ΟΙ... ΔΙΟΙ... Δ... ΓΕΩΡΓΟΙ... ΖΙΣ... ΜΕΤΡΑ...
ΜΕ... ΖΕ... ΜΙ... ΟΙ... ΖΙ...

μισθοκόλα

κούπελος

2) Ποία άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παππαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ΚΑΤΕΒΑΛΛΟΝΤΟ ΤΟ

... ΟΙ... ΔΙΟΙ... Δ... ΓΕΩΡΓΟΙ... ΖΙΣ... ΜΕΤΡΑ...
... ΟΙ... ΔΙΟΙ... Δ... ΓΕΩΡΓΟΙ... ΖΙΣ... ΜΕΤΡΑ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΞΟ

ΔΟΧΕΙΑ... ΟΝΟΜΑ... ΔΟΜΕΝΑ... ΑΜΦΟΡΙΣ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. Εἰς τὸν... ἀγρὸν ..
ὡς ἐκεῖνον... σοῦ .. δοτιοῦ ..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.. Μετὰ τὸ .. ἀγρὸν ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. Δὲν .. ἀνὰ θύραν .. ὡς τὴν .. φωτιάς ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

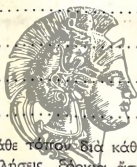
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν·ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1

Πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν:

Τὰ δύο βόδια τὰ ζωοθετούσαν εἰς παρὰ καὶν, παρὲν ζωοθετούσαν τὸν θυγὸν εἰς τοὺς τραχήλους τῶν βοδιῶν, ἀπὸ τοῦ περνοῦσαν τις τεύχεα εἰς ἑκάστην ἰῶν καὶ ἐθνητῶν καὶ καὶ τις τεύχεα εἰς τὰ βόδια. Μετὰ περνοῦσαν τὸ ἄροτρον εἰς τὴν μέσσην τῶν βοδιῶν. Ἐν συνεχείᾳ ζωοθετούσαν τὸ ἄροτρον καὶ τὸν θυγὸν εἰς τὸ ἀσκήρι, δηλαδὴ τὸ ἀσκήρι εὐρίσκονταν σὴν μέσην.

Πώς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδυροῦν ἄροτρον

Τὰ δύο ἰῶα ζωοθετοῦνται εἰς παρὰ καὶν, συνδεμένα μὲ ἓνα χονδρὸν σχοινί καὶ γέμεται θυγὸς εἰς ἀσκήριον 9, 60 μ. ἔστιν ἑκάστην ἰῶν φέρει εἰς τὸν τραχήλον μίαν τρακαρία, δηλαδὴ ἓνα χονδρὸν ἀσκήριον καὶ εἰς τὸν ἀσκήριον μίαν τρακαρία, καὶ εἰς τὸν ἀσκήριον μίαν τρακαρία γὰρ νὰ σπῇ ἓνα σχοινί, τὸ ὅσοτον θὰ γράσῃ ὁ χειρὸς, ὅταν ὀρμήσῃ πρὸς τὸ δύο ἰῶα καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ζωοθετεῖται τὸ ἄροτρον. Τὸ δὲ ἄροτρον φέρει ἔμπροσθεν ἓνα ξύλον, καὶ γέμεται παρὰ καὶν καὶ ἔχει εἰς τὴν μέσσην μίαν σιδυρένιον θηγίον καὶ εἰς τὴν θηγίαν αὐτὴν περνοῖ ἓνα γάντζον, καὶ γέμεται παρὰ καὶν καὶ εἶναι ξύλινος. Διὰ ἑκάστην ὁρμήσῃ γὰρ καὶ παρὰ καὶν, τὸ ὅσοτον εἰς τὰ δύο τοῦ ἀγροῦ ἔχει δεμένον ἓνα σχοινί μὲ ἓνα γάντζον, τὸ ὅσοτον γαντζώνεται εἰς τὴν τρακαρία. —